

Mýtus třináctý na téma evropské versus americké oleje

Ve spolupráci s ing. Jaroslavem Černým, CSc., z VŠCHT v Praze jsme pro vás připravili krátkou rubriku, podhalující některé mýty, které opřádají oblast maziv. Inspirací nám jsou nejrůznější internetové diskuse, kde mnozí rádoby odborníci prezentují své názory. Tématem dnešního – posledního – dílu jsou evropské versus americké oleje.

Citace z internetových diskusí:
 ... zásadně se vyhýbejte olejům vyrobeným v USA...
 ... olej XYZ je vyráběn v Evropě, americká je jen značka, tak snad to bude dobré...

Problematika amerických nebo evropských motorových olejů není příliš častým tématem diskusí o motorových olejích, ale u některých motoristů a lidí zajímavých se o oleje hraje tato volba mnohdy velkou roli při rozhodování, jaký olej si pořídit do svého automobilu. Je třeba přiznat, že na tomto problému je zrunko pravdy, ale zřejmě z nedostatku informovanosti je diskuse často dovedena až k takovým závěrům, které jsou od pravdy již hodně vzdálené. Pro objasnění problému tedy začněme od začátku.

PÉČE O AUTOMOBIL

Nejprve je třeba shrnout vůbec základní filozofii péče o automobil a motor tak, jak se to praktikuje v USA a v Evropě. V USA jsou motory většinou mazané levnými oleji, které moc nevydrží, a musejí se tedy často vyměňovat. Výměna motorových olejů se běžně provádí po 3 až 5 tisících mil, podle výzkumu společnosti ExxonMobil je v USA průměrná výměnná lhůta motorových olejů 4300 mil, tj. necelých 7 tisíc km. Olej lze vyměnit na každé čerpací stanici za pár dolarů a ještě k tomu dostanete zdarma kávu a nějaký hot dog, aby se vám čekání na výměnu nezdálo dlouhé. V poslední době se i v USA začalo prosazovat prodlužování výměnných lhůt oleje, které však pro osobní vozy většinou nepřekročí našich standardních 15 tisíc km.

V Evropě je praktikován úplně opačný přístup k péči o vozidlo. Výměnné lhůty motorových olejů jsou co nejdelší, aby zákazník-motorista nebyl příliš zatěžován cestou do autoservis. Tomu musí pochopitelně odpovídat také kvalita motorových olejů na evropském trhu,

která je vždy na hranici současného technického pokroku. Z tohoto důvodu je také kladen důraz na evropské výkonové specifikace olejů, specifikace API jsou naopak určeny především pro oleje na americkém trhu a v Evropě nemají příliš velký význam. Další rozdíl mezi oběma typy olejů je ve vysokoteplotní HTHS viskozitě. Na americkém trhu převažují oleje SAE 5W/30 či 10W/30 s nízkou HTHS viskozitou (pod 3,5 mPa.s), na evropském trhu jsme zvyklí na vyšší HTHS viskozitu (nad 3,5 mPa.s).

Kdybychom převedli americkou filozofii péče o vozidlo na naše podmínky, mohlo by to přibližně vypadat asi tak, že bychom i do nejnovějších motorů plnili motorový olej, např. Mogul Super Stabil (zde pouze jako příklad v Česku kdysi populárního oleje), a ten bychom vyměňovali stejně jako v USA po 5 až 8 tisících km. Zní to divně, ale praxe je opravdu taková. A nelze říci, že jedna nebo druhá filozofie péče o vozidlo je lepší. Fungují obě a dobře.

AMERICKÉ FIRMY, AMERICKÉ OLEJE

Je také třeba říci něco i o výrobcích olejů. V podvědomí některých motoristů je zakořeněno, že pokud je výrobcem oleje americká firma, pak jsou to oleje pro americká auta, tedy pro americký trh, a u nás je třeba se jim vyhnout. Tuto myšlenku je nutné ihned v zárodku odmítnout. To bychom ty olejářské firmy velmi podcenili. Žádná olejářská společnost by si nedovolila nabízet motorové oleje, které by nebyly vhodné pro automobily na tom kterém trhu. Tedy i původem americké olejářské firmy nabízejí na evropském trhu pouze takové motorové oleje, které vyhovují evropským automobilům a evropským motorům. A je úplně jedno, zda jsou vyráběny v rafinerii v USA nebo v Evropě. Stejně to je i naopak – s evropskými firmami na americkém trhu. Každý výrobce se musí přizpůsobit trhu, kde chce své výrobky prodávat, tomu se nemůže vyhnout.

AMERICKÉ AUTOMOBILY A MOTOROVÉ OLEJE

Na závěr ještě pár slov k otázce, která jistě mnoho čtenářů napadla. Jak je to s automobily amerických výrobců, např. s automobily Ford, které jsou u nás poměrně populární? Také výrobci automobilů se přizpůsobují trhu v daném regionu. V USA jsou populární velkoobjemové a nízkootáčkové zážehové motory (přibližně nad 3 litry) s velkým objemem olejové náplně, v Evropě zase motory zážehové i vznětové s menším obsahem válců (pod 2 litry) a s objemem olejové náplně kolem 4 litrů. Naprostá většina osobních automobilů Ford, které jsou na evropském trhu, tak mají úplně jiné motory než v USA. A tomu odpovídají také předepsané olejové náplně. Majitelé fordů jistě vědí, že oleje pro jejich motory by měly splňovat určité specifikace výrobce, tedy specifikace Ford. A specifikace předepsaných olejů jsou pro automobily Ford jiné na evropském a jiné na americkém trhu.

Závěrem dnešního povídání lze tedy již poněkolkáté v tomto seriálu zopakovat, že při výběru motorového oleje do automobilu není třeba nijak zvlášť vybírat značku nebo výrobce oleje. Mnohem důležitější je podívat se do manuálu na to, jakou specifikaci oleje předepisuje výrobce a podle toho si pak vybrat olej. A máme-li na výběr mezi několika srovnatelnými oleji, pak již přichází do úvahy stav naší peněženky nebo i to, jak se nám líbí tvar a barva obalu toho kterého oleje.

jaroslav.cerny@vscht.cz
 Ústav technologie ropy
 a petrochemie, VŠCHT Praha

Vážení čtenáři, tímto dílem seriál Mazivářské mýty končí. Najdete jej celý v elektronické podobě na rekapitulačním CD, které bude součástí příštího vydání AutoEXPERTU. Ovšem nebojte se, od příštího vydání startujeme ve spolupráci s ing. Jaroslavem Černým, CSc., další vzdělávací seriál.